Montand Yves (1921-1991) :)

Francúzsky herec a hudobník. Účinkoval približne v 70 filmoch a nahral množstvo piesní. Na začiatku kariéry bol milencom Edith Piaf. Istý čas presvedčený ľavičiar, neskôr na ľavicovú politickú ideológiu zanevrel.

Deviateho novembra 1991 popoludní francúzsky herec a spevák Yves Montand v Senlis na sever od Paríža zomrel. Mal sedemdesiat rokov. Ešte v tú jeseň nakrúcal na juhu Francúzska s režisérom Jeanom-Jacquesom Beineixom a pripravoval ďalší program šansónov.

Hoci množstvo fanúšikov ho považuje za Francúza par excellence, Yves Montand sa v skutočnosti narodil v Taliansku, neďaleko Florencie v dedinke Monsummano Alto ako Ivi Livi. Jeho rodičia boli antifašisti a z Talianska ušli pred Mussolinim. Montand vyrástol na skromnom predmestí Marseilles, kde sa živil ako robotník v dokoch.

Montanda objavila v roku 1944 Edith Piaf, prvá z množstva jeho slávnych mileniek. Začal vystupovať v jej nočnom klube a roku 1946 sa spolu s ňou objavil vo filme *Etoile sans lumiére* (Hviezda bez svetla). Ako dramatický charakter sa Montand, vtedy už sólový spevák a herec, zaskvel vo filme *Salaire de la peur* (Mzda strachu) režiséra Henri-Georgea Clouzota z roku 1953, ktorý mnohí považovali za najúspešnejší francúzsky film vôbec. Sladký macho Montand sa vrhne na svojho spolujazdca: vo filme *Salaire de la peur* hrá jedného zo štyroch mužov, ktorí uháňajú tristo míľ s nákladom nitroglycerínu. Ako jediný výlet prežije, ale cestou späť sa zrúti do priepasti. Z Montanda sa stala veľká hviezda.

Podobne ako Piaf, svojich najväčších speváckych úspechov sa Montand dočkal v parížskej Olympii, na Ulici Kapucínov. Vystupoval tu niekoľkokrát a práve na tomto mieste v roku 1968 oznámil, že končí s koncertmi, aby o šesť rokov neskôr opäť stál na tom istom javisku so strhujúcou one man show pre čílskych utečencov. Trinásteho októbra 1981 si Olympiu vybral aj na oslavu šesťdesiatin. „Prečo práve Olympiu?“ pýtal sa ho priateľ, španielsky spisovateľ Jorge Semprun vo francúzskych novinách. „Pretože ju považujem za posledný autentický parížsky music hall.“

Jeho manželkou bola herečka Simone Signoretová, ich manželstvo vydržalo až do jej smrti roku 1985. Hoci v prvej polovici sa snažil verejné vystupovanie od svojho ľavicového presvedčenia skôr oddeliť, neskôr ho s ním, naopak, spojil vo svojich postavách vo filmoch režiséra Costu-Gavrasa: *Z* (1968) a *Priznanie* (1970).

Film *Priznanie* je nakrútený podľa knihy Arthura Londona, ktorá zaznamenáva skutočný autorov príbeh o politickom procese v päťdesiatych rokoch v komunistickom Československu. Českí a slovenskí diváci mohli uvidieť tento film až po revolúcii, Yves Montand ho vtedy prišiel do Prahy osobne uviesť.

Prečo práve Yves Montand, pýtali sa diváci režiséra pri pražskej, o dvadsať rokov oneskorenej premiére. „Kto iný to mal byť?“ odpovedal Costa-Gavras. „Film bol súčasťou toho, o čo mi v živote išlo,“ povedal Montand v Prahe. „Patrím ku generácii, ktorú ovplyvnili udalosti po roku 1917 a aj to pri tomto filme veľmi pomohlo.“ Yves Montand bol presvedčený, že Arthur London po celý život chcel čo najviac slobody. „Verili sme hlúpo, ale veľkoryso, že tieto ideály nájdeme v socializme. Nemôžem však zabudnúť na obdobie, v ktorom sa milióny ľudí snažili zmeniť svet k lepšiemu. Myslím na otca, ktorý bojoval proti fašizmu v Taliansku, na hrdinov pri Stalingrade. Ale tie isté tanky o pár rokov neskôr potlačili revolúciu v Maďarsku a vpadli do Československa. Odvtedy viem, že nie je možné, aby človek založil svoj život na marxisticko-leninskej ideológii.“

V 80. rokoch Montand prežíval veľkú renesanciu ako charakterový herec. Všeobecne uznávaný ako jeden z veľkých symbolov svojej doby zomrel len niekoľko rokov po tom, čo sa po prvýkrát stal otcom.

Yven Montand nahral stovky piesní a účinkoval v sedemdesiatich filmoch. Veľké hviezdy ako Piaf, Brel, Brassens, aj Montand, s ktorými si zvyšok sveta spájal Francúzsko, sú už dávno mŕtve. Ich fenomén v Paríži už nikto tak

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

skoro nezopakuje.